Gemeente Montfoort

RAADSVOORSTEL
ter besluitvorming in de raad

Zaaknummer	132101	Datum Raadsvergadering 13 februari 2023
Onderwerp	Intrekking delegatiebesluit en instellen Werkgroep Gemeenschappelijke Regelingen	Datum commissievergadering -
Portefeuillehouder	mr. P.J. van Hartskamp – de Jong	
Raadscommissie	-	

Voorstel

1. De eerder bij raadsbesluit van 30 september 2019, inzake 'Verbetering aansturing verbonden partijen', toegekende delegatie aan het college in te trekken;
2. Op grond van artikel 14.1 van de 'Verordening voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Montfoort' een werkgroep in te richten, die zich bezig houdt met de gemeenschappelijke regelingen;
   De werkgroep bestaat uit de volgende leden:
   - Mathieu Andriessen, VVD
   - Lodie Reijersen van Buuren, ChristenUnie
   - Casper Schrijver, D66
   - Dries Veldman, CDA
   - Samuel van den Berg, SGP
   - Mat Herben, Lokaal Montfoort
   - Eric Vink, PAK
   - Gerrit Burgers, IBML
3. De werkgroep tweejaarlijks, in samenspraak en afstemming met de portefeuillehouders, een advies te laten voorbereiden voor de raad met betrekking tot de gewenste beleidsdoelen van de verbonden partijen;
4. Te onderzoeken of de raden van de deelnemende gemeenten willen anticiperen, tezamen met de raad van Montfoort, in een gezamenlijke raadsadviescommissie voor de gemeenschappelijke regeling AfvalVerwijderingUtrecht. Bij gebleken draagvlak de instelling van deze adviescommissie te initiëren.

Kernboodschap
Het voorstel beoogt de positie van de raad te versterken bij besluitvorming van de verbonden partijen.

Bijlage(n)
Wijzigingen Wet gemeenschappelijke regelingen per 1 juli 2022

Aanleiding
De Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: Wgr) is per 1 juli 2022 gewijzigd.

Met deze wijziging wordt de betrokkenheid van volksvertegenwoordigers (lees: raadsleden) bij het bestuur van een samenwerkingsverband verbeterd. Zo krijgt de raad meer invloed op besluiten van een gemeenschappelijke regeling, bijvoorbeeld via zienswijzen of door het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie voor raadsleden bij 'zware' regelingen. Ook krijgt de raad meer mogelijkheden om invloed te hebben op het functioneren van een regeling, bijvoorbeeld via verplichte afspraken over evaluatie van de regeling en de verplichting om scherpere afspraken te maken over (financiële) gevolgen van uittreding voor de uittredende deelnemers. Op deze manier bestaat vooraf al duidelijkheid bij alle deelnemers over de (financiële) gevolgen die een eventuele uittreding met zich mee brengt. Daarnaast komen er extra controlebevoegdheden, zoals de mogelijkheid om een gezamenlijke enquête in te stellen over het functioneren van de gemeenschappelijke regeling.
De inwerkingtreding van de nieuwe Wgr is sinds 1 juli 2022 van kracht. Het deel van de wet dat rechten geeft aan de raad is per die datum direct ingegaan. Voor het andere deel (verplichtingen om bestaande gemeenschappelijke regelingen aan te passen, om zo scherpere afspraken te maken over bijvoorbeeld uittreding of evaluatie) geeft de wet een implementatieperiode van 2 jaar.
Een samenvatting van de wijzigingen treft u in een bijlage bij dit raadsvoorstel.

Gewenst resultaat
Het voorstel beoogt de positie van de raad te versterken bij besluitvorming van de verbonden partijen.

Argumenten / Toelichting
Gemeenschappelijke regelingen (GR'en) zijn erg belangrijk voor gemeenten: een groot deel van de begroting gaat naar de aangesloten GR'en en belangrijke (beleids)thema's worden vaak in GR-verband aangepakt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan veiligheid, mobiliteit, jeugdhulp en de regionale energie strategie (RES). De wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr.) die op 1 juli 2022 is ingegaan heeft (onder andere) als doel de kaderstellende en controlerende rol van gemeenteraden in relatie tot GR'en te versterken. De rechten die in de gewijzigde wet aan raden worden geboden zijn direct van kracht. Wel is het noodzakelijk dat de raden van deelnemende gemeenten afstemmen of en zo ja op welke wijze zij deze rechten willen uitoefenen om bepaalde rechten uit te oefenen.

1. Het eerdere delegatiebesluit van 30 september 2019 strookt niet met de bedoeling van de gewijzigde Wgr
De wijzigingen in de Wgr zijn toegelicht tijdens de tafeltjesavond, d.d. 11 oktober 2022 en tijdens een informatieavond op 23 januari 2023. Tijdens de informatieavond is met de aanwezigen besproken hoe de raad van Montfoort meer grip kan krijgen op de gemeenschappelijke regelingen en de hier besproken beleidsthema's.
Het eerdere delegatiebesluit van 30 september 2019 is hierbij tevens betrokken. Alle deelnemers van deze informatieavond zijn van mening dat dit delegatiebesluit niet strookt met de bedoeling van de gewijzigde Wgr en dat dit delegatiebesluit juist bewerkstelligt dat de raad lastig in positie kan komen. Het voorstel is dan ook om dit eerder genomen delegatiebesluit in te trekken en de raad haar (eigenaars)rol te laten nemen op basis van de planning en control-documenten.

2.. Door instelling van een werkgroep kan er vanuit de raad meer aandacht worden besteed aan onze gemeenschappelijke regelingen.
Op grond van artikel 14.1 van de 'Verordening voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Montfoort' is het mogelijk een werkgroep in te richten, die zich bezig houdt met de gemeenschappelijke regelingen, zoals hierboven bedoeld.

Voor deze werkgroep hebben de volgende raads- en commissieleden zich aangemeld:
Mathieu Andriessen, VVD
Lodie Reijersen van Buuren, ChristenUnie
Casper Schrijver, D66
Dries Veldman, CDA
Samuel van den Berg, SGP
Mat Herben, Lokaal Montfoort
Eric Vink, PAK
Gerrit Burgers, IBML

3. Naast de zogeheten eigenaarsrol wordt het belang onderstreept om de opdrachtgeversrol (sturen op beleidsdoelstellingen) beter in te vullen.
Gedacht wordt aan de volgende invulling.
1. Tijdens raadsvergaderingen een terugkoppeling van de vergaderingen van de verschillende AB's.
2. Tijdens raadsvergaderingen een vooruitblik te geven op de komende vergaderingen van de AB's.
3. Tweejaarlijks een sessie te beleggen met een werkgroep Gemeenschappelijke regelingen en de portefeuillehouders ten behoeve van de beleidsdoelstellingen, waarna de beleidsdoelen in de raad kunnen worden vastgesteld.

4. Een gezamenlijke raadsadviescommissie voor de gemeenschappelijke regeling AfvalVerwijderingUtrecht lijkt een mooie pilot.
Voorgesteld is om, gebruikmakend van de mogelijkheden van de gewijzigde Wgr, te onderzoeken of de raden van de deelnemende gemeenten willen anticiperen, tezamen met de raad van Montfoort, in een gezamenlijke raadsadviescommissie voor de gemeenschappelijke regeling AfvalVerwijderingUtrecht. Bij gebleken draagvlak kan de instelling van deze adviescommissie geïnitieerd worden.

Kanttekeningen en alternatieven
Planning en controlcyclus GR
Toezending van stukken ten behoeve van de raad hebben een relatief lange doorlooptijd. Na vaststelling door het college worden de stukken aangeboden aan de raad (agendacommissie, commissievergadering en aansluitend raadsvergadering). Dit proces beslaat, inclusief 1-2 weken ambtelijke voorbereiding, tenminste 8 weken. De termijn die GR-en aanhouden bedraagt wisselend 6-8 weken. Dit houdt in dat een reactie van de raad niet altijd tijdig gegeven kan worden. Dit kan ondervangen worden door in voorkomende gevallen een verlengde termijn te vragen aan het AB van de GR of een conceptreactie te versturen op basis van een voorlopig advies van de raadscommissie. Een andere mogelijkheid is om de stukken, zonder behandeling in een commissie, te agenderen op een raadsvergadering of een extra raadsvergadering te beleggen.

Montfoort, 31 januari 2023,

Griffie,
de griffier,

mr. S.G. Meijer

Gemeente Montfoort

RAADSBESLUIT

In de openbare vergadering van 13 februari 2023 heeft de gemeenteraad besloten

1. De eerder bij raadsbesluit van 30 september 2019, inzake 'Verbetering aansturing verbonden partijen', toegekende delegatie aan het college in te trekken;
2. Op grond van artikel 14.1 van de 'Verordening voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Montfoort' een werkgroep in te richten, die zich bezig houdt met de gemeenschappelijke regelingen;

   De werkgroep bestaat uit de volgende leden:
   - Mathieu Andriessen, VVD
   - Lodie Reijersen van Buuren, ChristenUnie
   - Casper Schrijver, D66
   - Dries Veldman, CDA
   - Samuel van den Berg, SGP
   - Mat Herben, Lokaal Montfoort
   - Eric Vink, PAK
   - Gerrit Burgers, IBML (*Eimert Verkaik*)
3. De werkgroep tweejaarlijks, in samenspraak en afstemming met de portefeuillehouders, een advies te laten voorbereiden voor de raad met betrekking tot de gewenste beleidsdoelen van de verbonden partijen;
4. Te onderzoeken of de raden van de deelnemende gemeenten willen anticiperen, tezamen met de raad van Montfoort, in een gezamenlijke raadsadviescommissie voor de gemeenschappelijke regeling AfvalVerwijderingUtrecht. Bij gebleken draagvlak de instelling van deze adviescommissie te initiëren.

de griffier,

mr. S.G. Meijer

de voorzitter,

mr. P.J. van Hartskamp-de Jong

Gemeente Montfoort | Kasteelplein 5 | 3417 JG Montfoort
Postbus 41 | 3417 ZG Montfoort | T 0348-476400 | info@montfoort.nl

www.montfoort.nl